

Rautalammin kunta
Opiskeluhuollon vuosisuunnitelma
Lukuvuosi 2026–2027

Hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 23.09.2026

Sisällys

1 Johdanto	4
2 Mitä opiskeluhoito on?	4
3 Rautalammin opiskeluhoitojen rakenne	5
3.1 Opiskeluhoitotyön ohjaaminen Rautalammin kunnassa	5
3.2 Yhteisöllinen opiskeluhoito	5
3.2.1 Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa ja jatko-opintoihin hakeutumisessa	6
3.2.2 Opiskeluhoitojen toimijoiden tehtävät ja vastuut	6
3.2.3 Opiskeluhoitojen tukipalvelut ja yhteistyökumppanit.....	8
3.2.4 Opiskeluhoitoon liittyvät suunnitelmat ja mallit.....	10
3.3 Yksilökohtainen opiskeluhoito.....	11
3.3.1 Mitä yksilökohtainen opiskeluhoito on?	11
3.3.2 Yksilökohtaisen tuen toteuttamistavat ja yhteistyömuodot	12
3.3.3 Yksilökohtaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhteisistä menettelytavoista sopiminen.....	14
4 Opiskeluhoitojen järjestäminen oppilaiden ja hoitajien kanssa.....	14
4.1 Kodin, esiopetuksen ja koulun yhteistyö	15
5 Opiskeluhoitojen toistuvat toiminnot ja kehittämiskohteet	16
5.1 Lukuvuoden tema ja kehittämiskohteet	16
5.2 Toistuvat opiskeluhoitojen toimenpiteet: vuosikello.....	17
5.3 Opiskeluhoitotyön arviointi.....	27
5.4 Opiskeluhoitojen tiedottaminen	27
6 Yksilökohtaiset suunnitelmat.....	28
6.1 Yksilökohtaisen suunnitelman sisältö	28
6.2 Esiopetus	28
6.2.1 Esiopetuksen yhteisöllinen opiskeluhoito	28
6.2.2 Esiopetuksen yksilökohtaisen opiskeluhoitojen järjestäminen	29
6.2.3 Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen.....	29
6.3 Perusopetus	30
6.3.1 Perusopetuksen yhteisöllinen opiskeluhoito.....	30
6.3.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoitojen järjestäminen perusopetuksessa	30
6.3.3 Opiskeluhoitosuunnitelman toteuttaminen perusopetuksessa	31
6.4 Lukio.....	31
6.4.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito lukiossa	31
6.4.2 Yksilökohtaisen opiskeluhoitojen järjestäminen lukiossa.....	32

6.4.3 Opiskeluholtosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen lukiossa	32
---	----

1 Johdanto

Opiskeluhoolto turvaa lapsen oikeuksien toteutumista lapsille ja nuorille. Opiskeluhoolto osaltaan varmistaa, että jokaisen lapsen osalta optimaalisesti voivat toteutua

- lapsen oikeus elämään ja kehittymiseen
- yhdenvertaisuus
- osallisuus
- lapsen etu

Tässä suunnitelmassa kuvataan Rautalammin kunnan opiskeluhoolto sekä erilaiset toimintamallit ja -periaatteet. Suunnitelmassa ovat kuvattuina opiskeluhooltoon osallistuvat toimijat ja sidosryhmät. Suunnitelman viimeisessä kappaleessa ovat koulukohtaiset opiskeluhooltosuunnitelmat.

Opiskeluhoollon säädösperusta:

- Oppilas- ja opiskeluhooltolaki (1287 / 2013)
- Perusopetuslaki (628 / 1998)
- Lukiolaki (714 / 2018)
- Lukion ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet

Suunnitelma on opiskeluhooltotyön suunnittelun, arvioinnin ja toteutuksen ohjekirja kaikille opiskeluhooltotyötä tekeville.

2 Mitä opiskeluhoolto on?

Opiskeluhoolto osaltaan varmistaa lapsen oikeutta elämään ja kehittymiseen. Opiskeluhoolto varmistaa lapsen sivistyksellisten oikeuksien toteutumisen yhdenvertaisuutta. Keskeisiä periaatteita opiskeluhooltoon toteutettaessa ovat lapsen osallisuus sekä lapsen etu. Lapsen etu on oikeus itsessään, se on opiskeluhooltoja ohjaava menettelytapa ja tulkintaperiaate.

Opiskeluhoolto on oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Opiskeluhoolto liittyy läheisesti koulun kasvatus- ja opetustehtävään ja opiskeluhooltotyössä otetaan huomioon oppilaan edun ensisijaisuus. Oppilaalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhoollon painopiste on ennakkoivassa ja ennaltaehkäisevässä työssä.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto edistää oppilaiden oppimista ja hyvinvointia sekä esiopetusryhmän ja kouluyhteisön vuorovaikutusta ja osallisuutta. Se on kaikkien yhteisössä työskentelevien tehtävä. Opiskeluhooltotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä koulun ja esiopetuksen sidosryhmien ja oppilaiden verkostojen kanssa. Huoltajien roolia vahvistaa monipuolinen kodin ja koulun / esiopetuksen välinen

yhteistyö. Oppilaat osallistuvat koulun / esiopetuksen arjen ja oman oppimisensa suunnitteluun ja arviointiin. Oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta tai tutortoiminta ovat keskeisiä toimintamuotoja, joissa oppilaat pääsevät vaikuttamaan koulun arkeen. Huoltajien ja oppilaiden edustaja osallistuu yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän työskentelyyn.

Yksilökohtainen opiskeluhoito on yksilölle suunnattu, tapauskohtaisesti toteutettava palvelu. Sen toteuttamiseen voivat osallistua terveydenhoitaja ja lääkäri, kuraattori ja psykologi sekä muut monialaiset toimijat.

3 Rautalammin opiskeluhoitojen rakenne

3.1 Opiskeluhoitotyön ohjaaminen Rautalammin kunnassa

Rautalammin kunnan opiskeluhoitojen suunnittelusta, kehittämisestä ja arvioinnista vastaa **opiskeluhoitojen ohjausryhmä**. Ohjausryhmä ohjaa yksikkökohtaisten opiskeluhoitoryhmien työtä ja laatii opiskeluhoitojen kuntakohtaisen vuosikellon. Ohjausryhmään kuuluvat sivistys- ja hyvinvointijohtaja (puheenjohtaja), perusopetuksen rehtori, lukion rehtori, varhaiskasvatusjohtaja - päiväkodinjohtaja, koulukuraattori, varhaiskasvatuksen sosionomi, erityisopettaja sekä etsivä nuorisotyöntekijä.

Paikallisesti opiskeluhoitoa ohjaavat

- kuntastrategia
- kunnan hyvinvointisuunnitelma
- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- kunnan opiskeluhoitosuunnitelma
- yksikkökohtaiset opiskeluhoitosuunnitelmat
- arviointi ja kertomus opiskeluhoitoista
- Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelma

Yksikkökohtaisten yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien keskeisimpänä tehtävänä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen. Ne vastaavat yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista omissa yksiköissään.

Yksilökohtainen opiskeluhoitoryhmä kootaan tapauskohtaisesti.

3.2 Yhteisöllinen opiskeluhoito

Yhteisöllinen opiskeluhoito edistää oppilaiden oppimista ja hyvinvointia sekä yhteisön hyvää vuorovaikutusta ja osallisuutta. Yhteisöllinen työ tukee koko yhteisöä ja on ensisijainen opiskeluhoitojen työmuoto. Opiskeluhoitoissa seurataan, arvioidaan ja kehitetään opiskeluyhteisön

hyvinvointia ja huolehditaan sen ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Työhön kuuluu myös yksikön toimintakyvystä huolehtiminen ongelma- ja kriisitilanteissa. Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö on kaikkien opiskeluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä.

3.2.1 Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa ja jatko-opintoihin hakeutumisessa

Niveltietoa siirretään varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen niveltietopalavereissa. Yhteistyö koulutuksen järjestäjien ja opettajien sekä ohjaajien kanssa on tärkeää etenkin siirryttäessä esikoulusta kouluun. Vanhempien luvalla siirretään tietoa lasten osaamisesta kouluun tulevalle ensimmäisen luokan/ luokkien opettajalle/opettajille. Opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömien tietojen luovuttaminen ei edellytä hoitajan suostumusta.

Mukana tiedonsiirrossa ovat myös erityisopettajat sekä koululta että varhaiskasvatuksesta. Ke väällä esiopetuksen oppilaat käyvät tutustumassa tulevaan koululuokkaan ja opettajaan yhdessä esiopettajan kanssa.

Kuudennen ja seitsemännön luokan nivelvaiheessa järjestetään yläkoululla Kutoselta seiskalle -ilta. Tuleville seitsemäsluokkalaisille järjestetään keväällä myös tutustumispäivä, jossa tukioppilaat ovat mukana.

Yläkouluun siirryttäessä järjestetään tarvittaessa oppilaskohtaisia tiedonsiirtopalavereja, jossa ovat mukana hoitajat, oppilas, opettaja sekä opiskeluhoiton ammattihenkilöitä.

Yhteistyötä jatko-opintoihin siirryttäessä koordinoi oppilaanohjaaja. Tehostetun oppilaanohjauksen tarpeen arvioi oppilaanohjaaja yhteistyössä yläkoulun luokanohjaajien ja aineenopettajien kanssa. Opiskeluhoiton ohjausryhmä vastaa kotikunnan edustajana toisen asteen opintonsa keskeyttäneistä. Yhdeksännen luokan oppilaiden vanhemmille järjestetään vanhempainilta syksyllä ja lukio-opintoja suunnitteleville järjestetään tutustuminen Rautalammin lukioon.

Lukioon tulevilta opiskelijoilta pyydetään opiskeluhoitolliset asiakirjat, jotka he voivat niin halutessaan toimittaa. Lukioaikana opiskelijat tutustuvat kattavasti jatko-opintomahdollisuuksiin lukio-opintojen jälkeen.

3.2.2 Opiskeluhoiton toimijoiden tehtävät ja vastuut

Rehtori / varhaiskasvatusjohtaja-päiväkodinjohtaja

- johtaa yksikön yhteisöllistä opiskeluhoitotyötä
- toimii yksikön opiskeluhoitoryhmän puheenjohtajana
- vastaa yksikön yleisestä turvallisuudesta ja opetusjärjestelyistä
- huolehtii opiskeluhoitotyön seurannasta ja arvioinnista yhdessä opiskeluhoitoryhmän kanssa

- toimii yksikön kriisiryhmän koollekutsujana
- vastaa henkilöstön riittävästä perehdyttämisestä

Luokanopettaja, luokanohjaajan, esiopettaja ja ryhmänohjaaja / varhaiskasvatuksen sosionomi

- vastaa oppilaan koulunkäynnin ja hyvinvoinnin seuraamisesta (oppilaantuntemus)
- ohjaa oppilasta / perhettä hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon etuuksia ja palveluja
- pitää yhteyttä huoltajiin ja opiskeluhuollon toimijoihin (konsultaation käyttö)
- täyttää laajojen terveystarkastusten esitietolomakkeen THL:n ohjeistuksen mukaan (ei esiopetus)

Oppilaanohjaaja ja opinto-ohjaaja

- osallistuu opiskeluhuollollisiin tehtäviin
- on yhteisöllisen hyvinvointiryhmän jäsen
- tarkistaa opiskeluvaikeuksien ilmaantuessa oppilaan kokonaistilanteen ja opinto-ohjelman yhdessä oppilaan kanssa
- tiedottaa tarvittaessa huolestaan oppilaan huoltajalle (nk. huolipalaverimalli huolen puheeksi ottoa helpottamaan liitteissä)
- ohjaa oppilasta eteenpäin tarvittaessa muihin asiantuntijapalveluihin, esimerkiksi erityisopettajalle, kuraattorille, psykologille tai koulun ulkopuoliselle toimijalle
- tekee opintojen pidentämissuunnitelman yhdessä oppilaan kanssa, tarvittaessa mukana ovat myös huoltajat; tiedottaa huoltajalle asiasta
- yläkoulussa elokuun loppuun oppivelvollisuuden suorittamisen tarkistus

Muu koulu- ja opetushenkilöstön edustaja

- vastaa oppilaan koulun/esiopetuksen käynnin ja hyvinvoinnin seuraamisesta ja tiedottamisesta luokanopettajalle / luokanvalvojalle
- ohjaa oppilasta hakemaan tarvitsemiaan opiskeluhuollon palveluja

Kouluterveydenhoitaja

- vastaa oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä (terveystarkastukset ja laajat terveystarkastukset)
- tukee vanhempien sekä huoltajien kasvatustyötä
- vastaa oppilaan tuen ja tutkimusten tarpeen varhaisesta tunnistamisesta
- vastaa pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukemisesta yhteistyössä muiden opiskeluhuollon toimijoiden kanssa
- ohjaa jatkotutkimuksiin ja -hoitoon (omalääkäri, koulupsykologi, perheneuvola, koulu kuraattori, nuorten työryhmä, etsivä nuorisotyöntekijä)

Koululääkäri

- tekee laajat terveystarkastukset vuosiluokilla 1, 5 ja 8
- toteuttaa oppilaiden terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät tarkemmat tutkimukset ja selvittelyt
- ohjaa oppilaat jatkotutkimuksiin

Koulukuraattori / varhaiskasvatuksen sosionomi

- tarjoaa yksilökohtaista tukea oppilaille ja perheille oppilaan kasvuun ja kehitykseen, koulunkäyntiin sekä elämäntilanteeseen liittyvissä asioissa
- osallistuu yhteisöllisen opiskeluhoollotyön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin yhdessä opiskeluhoollon ohjausryhmän ja yksikkökohtaisten opiskeluhoolloryhmien kanssa
- osallistuu ennaltaehkäisevään ja kouluyhteisön hyvinvointia edistävään sekä korjaa vaan yksilö-, ryhmä- ja luokkamuotoinen työskentelyyn
- tekee perhe- ja verkostoyhteistyötä mm. sosiaalityön, perhepalveluiden ja nuorisotoimen kanssa
- ohjaa perheitä tarvittaessa hyvinvointialueen sote-palveluihin

Koulupsykologi

- osallistuu oppilaiden oppimisen ja hyvinvoinnin sekä sosiaalisten ja psyykkisten valmiuksien tukemiseen
- tekee tarvittaessa psykologisia tutkimuksia, joilla voidaan arvioida oppilaan oppimista, soveltuvaa koulumuotoa tai oppilaan psyykkisen tuen tarvetta
- ohjaa oppilaita saamaan muita opiskeluhoollon palveluja sekä muita oppilaan mahdollisesti tarvitsemia tukitoimia tai lisätutkimuksia

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

- vastaa Valpas-järjestelmän seurannasta
- vastaa TUVa-opintojen organisoimisesta

3.2.3 Opiskeluhoollon tukipalvelut ja yhteistyökumppanit

Opiskeluhoollon käytännön toteuttaminen edellyttää kunnan ja hyvinvointialueen asiantuntijoiden välistä yhteistyötä. Lisäksi yhteistyösuhteet nuorisotoimen, pelastustoimen sekä poliisin suuntaan ovat tärkeitä. Monialaisen yhteistyön keskeisenä työmuotona ovat yksikköjen opiskeluhoolloryhmät. Tärkeänä osana monialaisuutta on konsultaatio eri toimijoiden välillä.

Ryhmämuotoisesti tuetaan mm. kaveritaitoja, sosiaalisissa tilanteissa toimimista, jaksamista, opiskelutaitoja, arjen taitoja ja käyttäytymistä.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen tehtävänä on nuorten kasvun, itsenäisyyden ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Palveluihin kuuluvat muun muassa koulunuorisotyö, nuorisotilatyö, etsivä nuorisotyö, nuorten kesätyöllistyminen, liikuntavälituntitoiminta, koulukahvitoiminta, erilaiset teemalliset oppitunnit, monipuolinen kerho ja harrastustoiminta, erilaisten tapahtumien, leirien ja retkien järjestäminen, ennaltaehkäisevä päihdetyö, tieto- ja neuvontatyö, ryhmäytyt, nuorisovaltuustotoiminta (RauNo). Lisäksi kaudella 2025–2026 käynnistellään lapsiparlamenttitoimintaa alakoululle. Nuorisotoimi on koulujen merkittävä yhteistyökumppani yhteisöllisessä opiskelu hoollotyössä.

Seurakunta

Seurakunnan tehtävänä on osallistua oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseen yhdessä koulun ja muiden moniammatillisten toimijoiden kanssa. Seurakunta on suunnitellusti mukana lukuvuoden alussa tapahtuvassa ryhmäytävissä toiminnassa sekä välituntitoiminnassa. Seurakunnan edustajat osallistuvat tarpeen mukaan muuhunkin yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintaan.

Perheneuvola

Kasvatus- ja perheneuvonta on matalan kynnyksen sosiaalipalvelu (alle 14-vuotiaiden lasten perheille). Kasvatus- ja perheneuvonnan tehtävä on tarjota apua lapsiperheiden eri elämäntilanteisiin; tukea lapsen hyvinvointia, yksilöllistä kasvua ja myönteistä kehitystä, tukea vanhemmuutta ja auttaa lapsiperheitä omien voimavarojen vahvistamisessa.

Lastensuojelu

Lastensuojelupalvelut tarjoavat ehkäisevää lastensuojelua ja lapsi- ja perhekohtaista lasten suojelua. Palveluihin kuuluvat lastensuojelutarpeen selvitys, asiakassuunnitelma, avohuollon tukitoimet, suunnitelmallinen avohuollon työskentely, lapsen kiireellinen sijoitus ja huostaanotto sekä niihin liittyvä sijais- ja jälkihuolto.

Mikäli työntekijöillä syntyy huoli lapsesta tai nuoresta, tulee huoli ilmaista lastensuojeluviran omaiselle. Huoli voidaan ilmaista yhteistyössä huoltajien kanssa tehtävällä huoli-ilmoituksella tai lastensuojelulain 25§:n mukaisesti lastensuojeluilmoituksella. Mikäli lapsen tai nuoren terveydelle ja turvallisuudelle ei ole välitöntä uhkaa, on ennen lastensuojeluilmoituksen tekemistä suositeltavaa, että asiasta on keskusteltu huoltajien ja oppilaan kanssa oppilaan ikä- ja kehitystaso huomioiden.

Erikoissairaanhoito

Mikäli oppilas tarvitsee sellaisia erikoissairaanhoidon palveluita, jotka tukevat oppimista ja koulunkäyntiä, tehdään hoitavien yksiköiden kanssa tiivistä verkostoyhteistyötä. Yhteistyö monialaisten toimijoiden kanssa on tärkeää oppilaan kokonaisvaltaisen tuen järjestämisen kannalta. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa edellyttää aina huoltajien suostumusta. Keskeisiä erikoissairaanhoidon yhteistyötahoja ovat sairaalakoulut, Elmeri-koulut, neurologian, psykiatrian sekä foniatrian poliklinikat.

Poliisi

Poliisin koulujen kanssa tekemä yhteistyö on ennalta estävän poliisitoiminnan merkittävä toimintamuoto. Poliisi antaa asiantuntijakonsultaatiota koulujen tarvitsemassa turvallisuuteen liittyvissä ongelmatilanteissa sekä toimii tarvittaessa erilaisissa työryhmissä. Poliisin ankkurityö-ryhmä jalkautuu tarvittaessa koulujen tueksi tapahtumiin ja yksittäisten oppilaiden tilanteiden selvittelyyn. Poliisi on nimennyt kouluyhteistyöhön kuntakohtaisen koulukoordinaattorin.

3.2.4 Opiskeluhooltoon liittyvät suunnitelmat ja mallit

Ehkäisevä päihdetyö

Tupakointi (koskee myös sähkötupakointia ja nuuskaa) on kielletty tupakkalain ja koulun järjestys-sääntöjen perusteella. Huoli-ilmoitus lastensuojeluun tarpeen mukaan. Päihteiden tuonti, käyttö sekä kouluun tulo päihteiden vaikutuksen alaisena on kielletty järjestyssääntöjen mukaan. Koulujen kriisi-suunnitelmissa (koulukohtaisen osion liite 3) määritellään toimintaohjeet kohdattaessa oppilaan päihdeongelma.

Kouluissa järjestetään vuosittain päihteettömän elämäntavan tukemiseksi teematapahtumia ja -tunteja. Nuorisopalvelujen toiminta tukee päihteettömän elämäntavan syntymistä. Ehkäisevä päihdetyö on lisäksi monien oppiaineiden sisältönä.

Tapaturmien ehkäiseminen, ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus

Tapaturmien ehkäisyssä olennaista on riskitekijöiden jatkuva arviointi ja niihin puuttuminen.

Turvallisuuskulma ohjaa yksiköiden toiminnan suunnittelua ja toteutusta.

Turvallisuusorientaatiota tukevat yksikön järjestyssäännöt ja turvallisuussuunnitelmat, kuten kriisisuunnitelma. Tapaturmatilanteissa ensiavun antaa paikalle tullut aikuinen ja ohjaa oppilaan tarvittaessa kouluterveydenhoitajalle tai hyvinvointialueen päivystykseen. Mikäli terveydenhoitaja ei ole paikalla, niin yksikön aikuinen on yhteydessä oppilaan huoltajaan terveyskeskuksessa käyttämiseksi. Vakavammissa tapaturmissa koulun aikuinen soittaa ambulanssin (puh.112).

Tapaturman nähnyt aikuinen tekee koulusihteerin kanssa tapaturmailmoituksen vakuutusyhtiöön.

Koulukuljetuksien turvallisuutta koskevat ohjeet

Koulukuljetuksia odotetaan noudattaen yksikön järjestyssääntöjä ja valvojan ohjeita. Kyyditykset järjestetään Opetushallituksen laatiman koulukuljetusoppaan mukaisesti ja niissä noudatetaan Rautalammin kunnan tarkempia oppilaskuljetusohjeita. Opas ja ohjeet löytyvät kunnan www-sivuilta. Perusopetuksen osalta koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet löytyvät lukuvuosisuunnitelmasta.

Järjestyssäännöt

Yksiköiden järjestyssäännöt ovat niiden kotisivuilla. Rautalammissa on järjestyssääntöjen yhteinen osa, joka on laadittu opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti sekä omat toimintaohjeluotoon laaditut tarkentavat ohjeet.

Poissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen

Rautalammin esiopetuksella, perusopetuksella ja lukiolla on omat poissaolomallinsa ja ne ovat yksiköiden kotisivuilla.

Suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden suojaamiseksi kiusaamiselta ja häirinnältä

Yksiköillä on olemassa suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä (koulukohtaisen osion liite 2). Suunnitelmassa kuvataan Opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti väkivallan, aggressiivisen käyttäytymisen, kiusaamisen ja häirinnän ehkäiseminen sekä niihin puuttuminen, asian käsittely yksilö-, ryhmä- ja koko yhteisön tasolla sekä oppilaan yksilöllinen tuki, yhteydenottotavat kotiin ja yhteistyö huoltajan kanssa sekä yhteistyö viranomaisten kanssa,

suunnitelmasta tiedottaminen ja perehdyttäminen siihen, suunnitelman päivittäminen, toteutumisen seuranta sekä seurantaan liittyvä kirjaaminen ja arviointi.

Toiminta kriisi- ja uhkatilanteissa

Toiminta uhka- ja vaaratilanteissa on kuvattu yksiköiden palo- ja pelastussuunnitelmassa sekä kriisisuunnitelmassa (koulukohtaisen osion liite 3). Suunnitelmat päivitetään aina tarvittaessa, ja niitä tarkastellaan vähintään jokaisen lukuvuoden alussa. Kaikki kiinteistössä toimivat aikuiset ovat velvolliset perehtymään näihin suunnitelmiin. Toimintaa uhka- ja vaaratilanteissa harjoitellaan sekä henkilökunnan että oppilaiden kanssa. Kriisisuunnitelmassa on ohje toiminnalle poikkeustilanteissa, joka käsittää esimerkiksi toiminnan onnettomuuksien tai kuolemantapausten kohdalla.

Lääkehoitosuunnitelma

Yksiköillä on omat lääkehoitosuunnitelmansa (koulukohtaisen osion liite 4). Lisäksi jokaisen oppilaan osalta tulee laatia yksilöllinen lääkehoitosuunnitelma.

3.3 Yksilökohtainen opiskeluhoolto

3.3.1 Mitä yksilökohtainen opiskeluhoolto on?

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäiselle oppilaalle annettavia:

1. oppilasterveydenhuollon palveluja
2. opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja
3. monialaista yksilökohtaista opiskeluhooltoa.

Monialaista yksilökohtaista opiskeluhooltoa toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja oppilaan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on ehkäistä ongelmia varhaisessa vaiheessa ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä.

3.3.2 Yksilökohtaisen tuen toteuttamistavat ja yhteistyömuodot

Yksilökohtaisen tuen toteuttaminen

Yksilökohtaista opiskeluhooltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Osallisuusperiaatteen mukaisesti oppilaan omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Lähtökohtana on oppilasta arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Toiminnassa otetaan huomioon oppilaan itsenäinen asema opiskeluhooltoon liittyvissä asioissa.

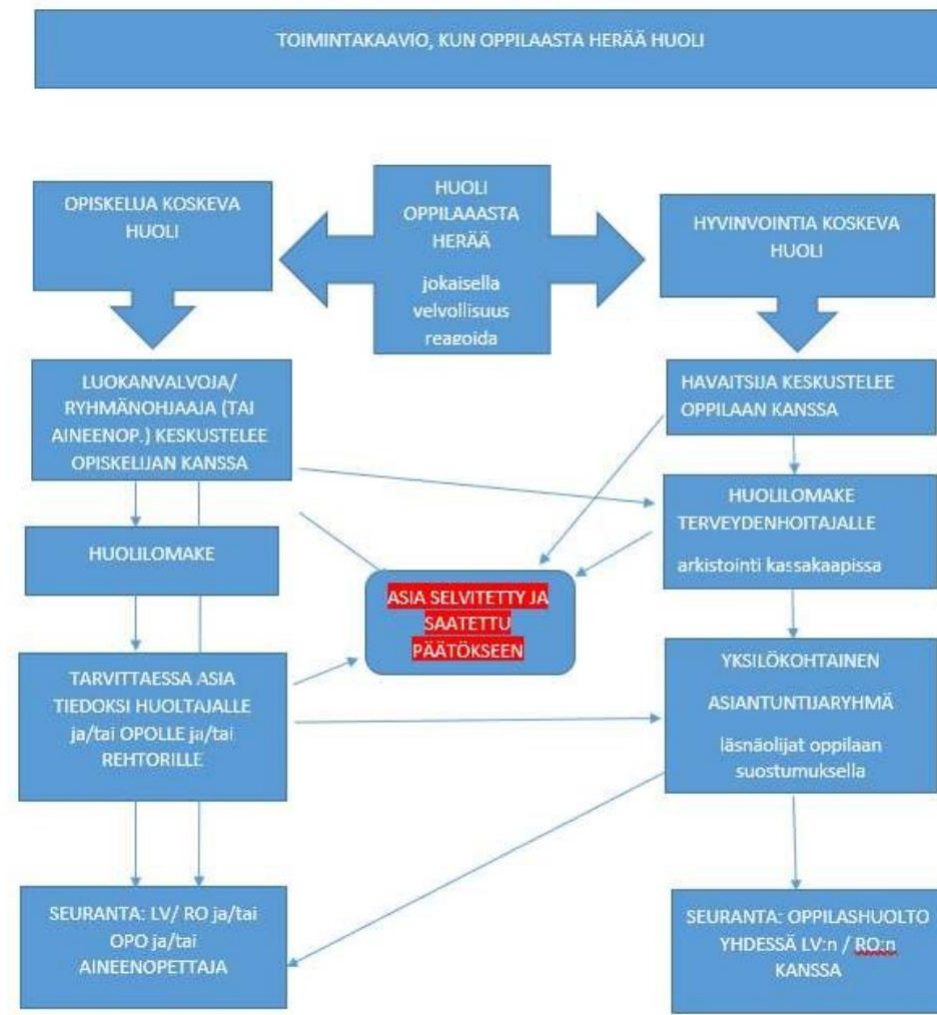
Opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin arvion perusteella oppilaalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen koulunkäyntiinsä ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa oppilas on ohjattava saamaan muita opiskeluhoollon palveluja sekä muuta tuen tarpeessa olevia oppilaita tukevaa toimintaa. Seuraavalla sivulla on kaavion muodossa toimintatapa niihin tilanteisiin, jossa huoli oppilaasta on herännyt.

Tuen oppilaiden osalta yksilökohtainen opiskeluhoolto toteutuu yleisten periaatteiden mukaan. Opintopolun nivelvaiheissa ja tuen tarpeen muuttuessa tuen tarve tarkistetaan monialaisena yhteistyönä.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon lähtökohtana on varhainen puuttuminen ja tuki oppilaalle. Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseksi yhteistyössä huoltajien ja/tai oppilaan kanssa. Ryhmän kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmään nimeäminen edellyttää aina oppilaan tai huoltajan suostumusta.

Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuiissa otetaan huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Asiantuntijaryhmän tapaamisista laaditaan muistio, johon ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi olennaiset ja tarpeelliset asiat opiskeluhooltokertomukseen.

Yhdenvertaisuuden ja osallisuuden varmistamiseksi käytetään tarvittaessa eri kulttuureista tulevien oppilaiden asioiden hoidossa tulkkipalveluja.

Muut yhteistyömuodot: kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset

Laajat terveystarkastukset tehdään perusopetuksessa 1.-, 5.- ja 8. -luokkien oppilaille sekä toisella asteella ensimmäisellä vuosikurssilla. Oppilaan kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin tutkimisen ja arvioinnin lisäksi laajoissa tarkastuksissa selvitetään koko perheen ja vanhempien hyvinvoinnin tilaa. Oppilaalle mahdollistetaan kahdenkeskinen tarkastus joko terveydenhoitajalla tai lääkärillä. THL:n laatimat terveystarkastuslomakkeet jaetaan oppilaalle ja huoltajalle ennen laajaa terveystarkastusta. Lähestyvistä tarkastuksista terveydenhoitaja ilmoittaa Wilman kautta. Lisäksi tarpeen mukaan oppilas, huoltaja ja luokanvalvojan täyttävät oppilaan selviytyminen ja hyvinvointi koulussa -kyselyn. Huoltajalta saadun luvan mukaan opettaja täyttää oman osuutensa kyselystä.

Muut yhteistyömuodot: sairauden vaatiman hoidon, lääkityksen ja erityisruokavalion järjestäminen

Oppilaan sairauden hoitoon liittyviin tarpeisiin suunnitellaan yksiköissä yksilölliset tukimuodot yhdessä hoidosta vastaavan toimijan (KYS/ nuorten työryhmä/ omalääkäri) ja huoltajien kanssa. Opetuspäivän aikana tarvitsemasta yksilöllisestä ravitsemuksesta, hoidosta, tuesta ja seurannasta sovitaan yhdessä oppilaan, huoltajien sekä terveys- ja opetustoimen edustajien kanssa mahdollisimman pian sairauden ilmenemisen jälkeen. Mikäli oppilas tarvitsee **erityisruokavaliota**,

tulee oppilaiden huoltajien ilmoittaa erityisruokavaliosta koulun keittiölle sekä yleistä dieettalista ylläpitävälle terveydenhoitajalle. Dieettalista päivitetään syksyisin lukuvuoden alkaessa.

Oppilaan tarvitseman lääkehoidon toteutus määritellään yksilöllisessä lääkehoitosuunnitelmassa. Suunnitelmassa määritellään ohjeet lääkeannoksista ja muut hoito-ohjeet sekä tietoa niiden mahdollisista vaikutuksista hoitoon. Huoltajien on huolehdittava siitä, että oppilaan lääkehoidon toteuttamisesta sovitaan yhdessä terveys- ja opetustoimen henkilöstön kanssa. Koulussa kouluterveydenhoitaja koordinoi lääkehoitosuunnitelmia ja niiden ajantasaisuutta.

Muut yhteistyömuodot: opiskeluhuollon tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Jos rehtori evää oikeuden osallistua opetukseen loppupäivän aikana, hän ilmoittaa siitä huoltajalle ja sopii miten ja minne oppilas lähetetään. Vastuu oppilaasta siirtyy tällöin huoltajalle.

Kirjallisen varoituksen saaneen oppilaan/opiskelijan asiassa rehtori ohjaa oppilaan opiskeluhuollon tuen piiriin. Määräaikaisessa erottamisessa noudatetaan perusopetus- / lukiolain säännöksiä tukitoimista. (Perusopetuslaki 36, 36a ja 36h§. Lukiolaki 32§). Määräaikaisesta erottamisesta päättää hyvinvointilautakunta.

4 Opiskeluhuollon järjestäminen oppilaiden ja huoltajien kanssa

4.1 Kodin, esiopetuksen ja koulun yhteistyö

Yhteistyö kodin kanssa on luottamuksellista, avointa ja rakentavaa. Huoltien puheeksi ottamiseen huoltajien kanssa on matala kynnyks, kuitenkin oppilaan mielipidettä kunnioittaen. Kodin ja oppimisyksikön väliseen yhteistyöhön kuuluvat vanhempainillat ja -päivät, joissa vanhempien näkemyksistä ja toiveista keskustellaan, tehdään kyselyitä ja annetaan palautetta puolin ja toisin.

Huoltajien ja oppimisyksikön välisellä yhteistyöllä tuetaan oppilaan hyvinvointia ja oppimisen ja koulunkäynnin edellytyksiä. Voidakseen tukea oppilaan koulunkäyntiä huoltajilla on oltava riittävästi tietoa opetuksen tavoitteista ja yksikön toimintakulttuurista. Yksikön vastuulla on tiedottaa aktiivisesti toiminnastaan ja oppilaan hyvinvoinnin tukipalveluista huoltajille esimerkiksi vanhempainiltana ja tarvittaessa lähetettävillä tiedotteilla. Huoltajilla tulee olla mahdollisuus saada joustavasti tietoa edellä olevista asioista.

Oppilaan itsenäinen asema opiskeluhuollossa korostuu tilanteissa, joissa oppilas on riittävän kehittynyt arvioimaan käsiteltävänä olevaa asiaansa ja ottamaan itsenäisesti vastuun siitä. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

Rautalammin esiopetuksessa on käytössä Daisy-ohjelma, ja kouluissa on käytössä Wilma-ohjelma, jonka kautta yhteydenpito käy sujuvasti. Huoltaja seuraa Wilmassa nuoren koulunkäyntiä tai opiskelua

sekä selvittää poissaolojen syyt. Huoltajan tunnukset vanhenevat opiskelijan täyttäessä 18 vuotta, mutta tämänkin jälkeen huoltajat voivat jatkaa Wilman käyttöä opiskelijan antamalla luvalla.

Opetuksen, siihen liittyvien tukimuotojen ja opiskeluhuollon toiminnan perusrakenteet tulee olla huoltajien tiedossa. Rautalammin kouluilla ja esiopetuksessa järjestetään yksikön ja huoltajien yhteistyöpäiviä vuosittain. Yhteistyöpäivässä huoltajat voivat tutustua opiskeluhuollon osalta erilaisiin tukimuotoihin, opiskeluhuollon toiminnan rakenteisiin ja yhteistyön periaatteisiin.

Yksiköiden yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä on huoltajien edustaja.

4.2 Oppilaiden osallisuus

Osallisuus on yksi keskeisistä lapsen oikeuksista. Osallisuudella varmistetaan lapsen edun ensisijaisuuden toteutumista.

Oppilaskunta

Perusopetuksessa kaikki koulun oppilaat muodostavat oppilaskunnan. Lukiossa kaikki koulun opiskelijat muodostavat opiskelijakunnan. Oppilaskunta- ja opiskelijakuntatoiminta ovat tärkeä osa demokratiakasvatusta. Se tarjoaa oppilaille mahdollisuuksia osallistua heitä koskevaan toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon koskien esimerkiksi opiskeluhoitoa, sääntöjä, fyysisiä puitteita ja tapahtumia. Oppilas- ja opiskelijakuntatoiminnan avulla vahvistetaan yhteisöllisen ilmapiirin kehittymistä ja lisätään kouluviihtyvyyttä.

Muu osallisuus perusopetuksessa

Perusopetuksessa oppilaiden osallisuutta yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän toimintaan on kasvatettu siten, että jokaiselta luokka-asteelta kuudennesta yhdeksänteen on edustajansa opiskeluhoitoryhmässä.

Perusopetuksessa alkaa myös lapsiparlamenttitoiminta, jota toteuttaa nuorisotyö yhdessä perusopetuksen kanssa.

Tutor- ja tukioppilastoiminta

Tukioppilastoimintaa järjestetään perusopetuksessa. Tukioppilaina toimivat aina yhdeksäs luokkalaiset oppilaat. Oppilaat hakevat toimintaan ja tukioppilaat valitaan tehtävään hakeneiden haastatteluiden ja soveltuvuuden arvioinnin pohjalta. Oppilaat saavat koulutuksen ennen tehtävässä aloittamistaan.

Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää toisten huomioivaa käyttäytymistä, luoda koulun yhteishenkeä, torjua yksinäisyyttä ja lisätä nuorten osallisuutta koulussa. Tukioppilaat järjestävät yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta vahvistavaa toimintaa, tapahtumia ja tempauksia.

Tutor-toimintaa järjestetään lukiossa. Toiminnan tavoitteena on edistää lukion yhteisöllisyyttä ja turvallisuuden tunnetta sekä helpottaa uusien opiskelijoiden sopeutumista uuteen opiskelu yhteisöön ja lukio-opiskeluun.

Tutoreina toimivat yleisimmin toisen vuosikurssin opiskelijat. Heidät valitaan tehtäväänsä ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Tutoreita valmennetaan kouluttamalla, kouluttajana toimii opinto-ohjaaja tai muu tehtävään valittu henkilö ja Tutor-vuottaan päättävät opiskelijat sekä kutsuttaessa etsivä nuorisotyöntekijä.

Tutor

- toimii opinto-ohjaajan ja ryhmänohjaajien apuna ensimmäisen vuoden opiskelijoiden ohjauksessa ja perehdyttämisessä sekä ryhmäyttyämisessä
- osallistuu lukion esittelytilaisuuksiin ja huoltajien syyspäivään tarvittaessa
- vierailee tarvittaessa 9. luokissa kertomassa lukio-opiskelusta
- osallistuu lukioon kesken lukuvuoden saapuvien opiskelijoiden ohjaukseen, informoi myös opiskeluhuollon palveluista
- pyrkii auttamaan yksin jääviä opiskelijoita pääsemään mukaan ryhmään

5 Opiskeluhuollon toistuvat toiminnot ja kehittämiskohteet

5.1 Lukuvuoden teema ja kehittämiskohteet

Lukuvuoden 2026–2027 oppilas- ja opiskelijamäärät ovat seuraavat:

- esiopetus 13
- perusopetus 202
- lukio 127
- TUVA 1

TUVA-opiskelijoiden opiskeluhuolto toteutuu koulutuksen järjestäjän eli Suonenjoen kaupungin ja hyvinvointialueen järjestämänä.

Hyvinvointialueen määrittämä opiskeluhuollon ammattihenkilöstön käytössä oleva resurssi Rautalammilla:

- kouluterveydenhoitaja 80 %
- koulukuraattori 60 %
- koulupsykologi 40 %
- koululääkäri lain velvoittamien tehtävien mukaan

Lukuvuoden teemat ovat seuraavat:

- Esiopetuksessa
 - lapsen oikeudet eli syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus, lapsen edun ensisijaisuus, oikeus elämään ja kehittymiseen, lapsen näkemyksen kunnioittaminen
 - vanhemmuuden tuki
 - luonto

- kokopäiväleikkipedagogiikka
- perusopetuksessa yhteishenki
- Lukiossa: Teknologia osana oppimista

Keskeisimmät opiskeluhuollon kehittämiskohteet lukuvuonna 2026–2027 ovat

- tuen uudistuksen toimeenpano esiopetuksessa ja perusopetuksessa
 - riittävien ja vaikuttavien tukitoimien määrittely oppilaskohtaisesti ja ryhmäkohtaisesti
 - henkilöstön allokointi suunnitelman mukaan
 - Päivitettyjen prosessien ja lomakkeiden käyttöönotto ja käyttöönottoon liittyvä perehdytys
- osaamisen vahvistaminen lapsen oikeuksista
- oppilaiden osallisuuden vahvistaminen ja vakiinnuttaminen perusopetuksessa
- positiivisen mielenterveyden tukeminen
- opiskeluhuollollisen tuen kohdistaminen lukiossa
- vanhemmuuden tuki
- rakentava, kannustava käytös
- päihteiden välittämiseen vaikuttaminen

5.2 Toistuvat opiskeluhuollolliset toimenpiteet: vuosikello

OPISKELUHUOLLON VUOSIKELLO

päivitetty kesäkuu 2026

elokuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
uusien esioppilaiden nivelvaiheen tiedonsiirto				
OHR esiopetus				
esiopetuksen huoltajailta				
KPT-testi (kontrolloitu piirrostarvittelu) tarvittaessa				
perusopetus				
OHR perusopetus				
nivelvaiheessa olevien oppilaiden ryhmäyttäminen				
tiedonsiirtokeskustelut 1. ja 7. luokat				
oppivelvollisuuden suorittamisen tarkistus				
1., 5. ja 8. luokkien laajat terveystarkastukset				
kuraattori vierailee ykkösluokissa ja tutustuu oppilaisiin				
MLK 1-6 luokkien huoltajailta				
jutteluvälkät MLK				

lukio				
Uusien opiskelijoiden tutustumispäivä				
lukion uusien ykkösten ryhmäyttäminen (tutorit, nuorisotyö, kuraattori)				
uusien lukiolaisten nivelvaiheen tiedonsiirto				
OHR lukio				
OP4-opintojakso > opiskelijataidot ja opiskeluhuollon esittely				
oppivelvollisuuden suorittamisen tarkistus				
nivelvaiheessa olevien oppilaiden ja opiskelijoiden ryhmäyttäminen				
lukion aloittaneiden lukiseulat				
tutor-toiminnan aloituskoulutus				
nuorisotoimi				
RauNo 6/6				
Kohtaamo				
Koulukahvit ja liikkavälkät alkaa (läpi lukuvuoden)				
OHOR, kunta				
edellisen lukuvuoden opiskeluhoitotoiminnan arvioinnin viimeistely				
OHOR-kokous				

syyskuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
LEOPSien laatiminen				Lapsille, joilla tuen tarvetta
LUKIMAT testit ja Mavalka				
SRKn Ihan pihalla -vierailu Silmun pihalle				
perusopetus				
Kerkonjoen koulun huoltajailta				
MLK yläkoulun huoltajailta				
kiusaamisen vastaiset tunnit helluntai-srk, MLK				

uusien seiskojen ryhmäyttäminen				
nuorisovaltuuston toiminnan esittelyä (yläkoulu ja lukio)				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio)				
nuuska(ttomuus)-agenttien teematapahtumat välkillä				
pedagogisten asiakirjojen päivittäminen (jatkuu pitkin vuotta)				
kouluterveyskyselyn tulostulosanalyysi ja toimenpidesuunnittelu				
kaikkien luokkien vanhempainillat 1 lk (lisäksi vanhempainvartit soittamalla), 3-luokat, alakoulun PR:ssä vanhempaintapaamiset				
5-luokkalaisten laajat terveystarkastukset				
perusopetuksen yhteinen Kodin ja koulun päivä				
jutteluvälkät MLK				
lukio				
kuraattorin asumiskeskustelut lukion ykkösille				
uusien lukion ykkösten ryhmäyttäminen				
nuorisovaltuuston toiminnan esittelyä (yläkoulu ja lukio)				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain (yläkoulu ja lukio)				
terveydenhoitajan tarkastukset lukion ykkösille				
pedagogisten asiakirjojen päivittäminen (jatkuu pitkin vuotta)				
kouluterveyskyselyn tulostulosanalyysi ja toimenpidesuunnittelu				
oppilaskunnan hallituksen valinta				
nuorisotoimi				
nuorisovaltuuston toiminnan esittelyä (yläkoulu ja lukio)				
nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston (NOP) kokous				
OHOR, kunta				
toimintaa ohjaavien asiakirjojen hyväksyminen lautakunnassa (lukuvuosisuunnitelma, opiskeluhuoltosuunnitelma ja turvallisuussuunnitelma)				

lokakuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
materiaaleihin tutustuminen, loppuvuoden suunnittelu				

LUKIMAT-testit ja Mavalka				
perusopetus				
materiaaleihin tutustuminen, loppuvuoden suunnittelu				
oppilaskunnan järjestämä kaveritaitoviikko MLK, vk 41				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain				
2- ja 6-luokkien terveystarkastukset ja 6-lk rokotus				
jutteluvälkät MLK				
lukio				
materiaaleihin tutustuminen, loppuvuoden suunnittelu				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain				
OHR lukio				
huoltajapäivä lukiolla				
nuorisotoimi				
nuorisotoimen syyslomaretki				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain				
uuden RauNo-nuorisovaltuuston valinta + ensimmäinen kokous				
OHOR, kunta				
OHOR-ohjausryhmä				

marraskuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
ehkäisevän päihdetyön viikko, vko 45				
mielenterveysviikko, vko 47				
WALK-IN isänpäiväkahvit vakassa ja esiopetuksessa				
SRKn ihan pihalla -vierailu Silmun pihalle				
perusopetus				
ehkäisevän päihdetyön viikko, vko 45				
mielenterveysviikko, vko 47				
ysit lukiolla				

nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain				
TEA-viisari				
9-lk vanhempainilta				
kummiluokkatoiminnan startti 2- & 6-lk				
6- ja 9-luokkien terveystarkastukset ja 9-lk rokote				
OHR, perusopetus				
jutteluvälkät				
hyvinvoinnin toiminnalliset tietoisut KJK, terveydenhoitaja				
lukio				
ehkäisevän päihdetyön viikko, vko 45				
mielenterveysviikko, vko 47				
lukiolaisten ilta etsivän nuorisotyön järjestämässä (mukailee mt-viikon aiheita)				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit viikoittain				
lukion hyvinvointikysely				
nuorisotoimi				
ehkäisevän päihdetyön viikko, vko 45				
mielenterveysviikko, vko 47				
vanhempien nuokku: koko kylä kasvattaa				
OHOR, kunta				

joulukuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
OHR, esiopetus				
SRKn juttelukäynnit vakan ja esiopetuksen ryhmiin (Jaanan juttelutuokiot)				
Tulevan kauden suunnittelua				
perusopetus				
nuuska-agenttikoulutus uusi RauNolaisille				
OHR, perusopetus				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
7-lk vanhempainvartit alkavat				
jutteluvälkät MLK				

lukio				
nuuska-agenttikoulutus uusi RauNolaisille				
OHR, lukio				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
nuorisotoimi				
RauNo 2/6				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
OHOR, kunta				
OHOR-kokous				

tammikuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
Tulevan kauden suunnittelu jatkuu				
perusopetus				
nuuska-agentit				
päihdekyselyt				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
3-lk terveystarkastukset				
7-lk vanhempainvartit jatkuvat				
9-lk vanhempainilta				
OHR				
jutteluvälkät				
lukio				
nuuska-agentit tai nikotiini-info				
päihdekyselyt				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
tutoreiden välivuosikokous				
nuorisotoimi				
RauNo 3/6				

nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
OHOR, kunta				
seuraavan lukuvuoden työ- ja vapaapäivät				
seuraavan lukuvuoden tuntikehys ja resurssi				
OHOR-kokous				

helmikuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
Muista ystävää 1402, hyvän mielen jakaminen				
SRKn Ihan pihalla -vierailu Silmun pihalle				
perusopetus				
valtakunnallinen työllisyysviikko				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
kevään yhteishaku				
4-lk terveystarkastukset				
jutteluvälkät				
lukio				
valtakunnallinen työllisyysviikko				
valmistuvien info ENT				
OHR lukio				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
nuorisotoimi				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
RauNo 4/6				
OHOR, kunta				

maaliskuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
LEOPS-päivitykset aloitetaan				
perusopetus				
kouluterveyskysely 2025				
jutteluvälkät				
kevään yhteishaku				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
lukio				
kevään yhteishaku				
kouluterveyskysely 2025				
kevään yhteishaku				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
nuorisotoimi				
RauNo 4/6				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
nuorisotoimen hiihtolomaretki				
vanhempien nuokku: koko kylä kasvattaa				
Konun kysely perusopetukseen				
OHOR, kunta				

huhtikuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
LUKIMAT ja Mavalka				
esiopetukseen ilmoittautuminen				
seksuaalikasvatusviikko, vko 17				
OHR				
lukuvuoden opiskeluhuollon arviointi				
SRKn Ihan pihalla -vierailu Silmun pihalle				
Leops-päivitykset jatkuvat				
perusopetus				
Nikotiini-aiheinen välituntitapahtuma				

seksuaalikasvatusviikko, vko 17				
uusien tukioppilaiden koulutus				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
kouluterveyskyselyn toimenpideseuranta				
vanhempainvartit 2-lk ja 6-lk				
lukuvuoden opiskeluhuollon arviointi				
tiedonsiirrot, uudet 1- & 7-lk				
pienryhmän ja VALON terveystarkastukset				
OHR, perusopetus				
jutteluvälkät				
lukio				
Nikotiini aiheinen välituntitapahtuma				
SePäSe viikko, vko 17 (seksuaalisuus, päihteet, seurustelu)				
OHR, lukio				
uusien tutoreiden koulutus				
nuorisotoimen koulukahvit				
lukion tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysely				
kouluterveyskyselyn toimenpideseuranta				
TEA-viisari, lukio				
lukuvuoden opiskeluhuollon arviointi				
nuorisotoimi				
SePäSe viikko, vko 17 (seksuaalisuus, päihteet, seurustelu)				
NOP-verkosto				
nuorisotoimen ja seurakunnan koulukahvit				
OHOR, kunta				
OHOR, vuosiraportit				

toukokuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
esiopetus				
vanhempainvartit				
koulukummitoiminta				
kevätnäyttely kirjastossa				
kevätretki				

kouluun lähtevien siunaus				
opiskeluhooltosuunnitelman arviointi ja päivitys seuraavaa lukuvuotta varten				
opiskeluhooltotoiminnan arviointi				
pedagogisten selvitysten laadinta				
Tarvittaessa KPT				
Uusien eskarien tutustuminen				
perusopetus				
eskarin koulukummitoiminta				
ykkösten vanhempainvartit				
uusien ykkösten kouluun tutustuminen huoltajien kanssa				
uusien seiskojen tutustuminen huoltajien kanssa				
nivelvaiheen tutustumispäivät				
opiskeluhooltosuunnitelman arviointi ja päivitys seuraavaa lukuvuotta varten				
opiskeluhooltotoiminnan arviointi				
pedagogisten selvitysten laadinta				
etsivän haastattelut yseille				
tukioppilasvalinnat				
jutteluvälkät				
lukio				
opiskeluhooltosuunnitelman arviointi ja päivitys seuraavaa lukuvuotta varten				
opiskeluhooltotoiminnan arviointi				
nuorisotoimi				
RauNo 5/6				
opiskeluhooltosuunnitelman arviointi ja päivitys seuraavaa lukuvuotta varten				
opiskeluhooltotoiminnan arviointi				
OHOR, kunta				
opiskeluhooltosuunnitelman arviointi ja päivitys seuraavaa lukuvuotta varten				
opiskeluhooltotoiminnan arviointi				

kesäkuu

tehtävä	jaa	osin	ei	HUOM!
lukio				
uusien opiskelijoiden infopäivä				
nuorisotoimi				
nuorisotoimen leirit ja kesätoiminnot				
OHOR, kunta				
opiskeluhooltosuunnitelman arviointi ja päivitys seuraavaa lukuvuotta varten				
opiskeluhooltotoiminnan arviointi				
opiskeluhooltosuunnitelman päivitys				

Yksiköiden yhteisölliset opiskeluhooltoryhmät laativat toiminnastaan vuosittain yhteistä vuosi kelloa tarkentavan suunnitelman (koulukohtaisen osion liite 1 Vuosikello)

5.3 Opiskeluhooltotyön arviointi

Opiskeluhoollon vuosikello ohjaa opiskeluhoollon toteuttamista ja johtamista. Rautalammin kunnan opiskeluhooltosuunnitelman yhteinen osa luo perusteet toiminnalle. Lukuvuoden painopisteet, teemat ja tavoitteet määritellään ennen lukuvuoden alkua. Toimipisteet tekevät tarkentavat suunnitelmat ohjeen mukaisesti omassa tarkentavassa osiossaan.

Suunnitelmassa asetettuja tavoitteiden toteutumista arvioidaan vähintään lukuvuoden puolivälissä ja päättyessä, mieluiten ohjausryhmän jokaisessa tapaamisessa. Samalla asetetaan uusia tavoitteita opiskeluhooltotyön kehittämiseksi seuraavalle lukuvuodelle.

Opiskeluhoollon ohjausryhmälle raportoidaan lukuvuoden toiminnasta. Yksiköiden opiske-
luhooltoryhmät vastaavat osaltaan suunnitelman toteuttamisesta käytännön koulutyössä.
Suunnitelman toteuttamisen tukena on vuosikello, johon toiminta aikataulutettu.

5.4 Opiskeluhoollosta tiedottaminen

Kuntakohtainen opiskeluhooltosuunnitelma viedään koulutoimen ja esiopetuksen kotisivulle. Yksikkökohtaiset osiot päivitetään samaan asiakirjaan. Yksiköiden suunnitelmat päivitetään lisäksi sisäiseen intraan. Opiskeluhooltosuunnitelman hyväksyy vuosittain hyvinvointilautakunta syyskuun kokouksessaan.

Opettajille tiedotetaan opiskeluhooltoon liittyvistä sisällöistä ja toimintatavoista muun muassa opettajien kokouksissa tai henkilöstöilloissa. Oppilaille tiedotetaan hyvinvointilautakunnan hyväksymästä opiskeluhooltosuunnitelmasta luokanopettajien ja luokanohjaajien toimesta sekä Wilman kautta samassa yhteydessä, kun asiasta viestitään huoltajille.

6 Yksikkökohtaiset suunnitelmat

6.1 Yksikkökohtaisen suunnitelman sisältö

Jokainen yksikkö määrittelee osaltaan seuraavat asiat:

- a. Yhteisöllinen oppilas- ja opiskeluhoolto
 - i. Koulukohtaisen oppilas- ja opiskeluhoitoryhmän kokoonpano ja tehtävät
 - ii. Koulujen oppilas- ja opiskeluhoollon vuosikello (huomioi lukuvuoden tavoitteeseen liittyvät tehtävät)
- b. Yksilökohtaisen oppilas- ja opiskeluhoollon järjestäminen
 - i. Koollekutsuminen
 - ii. Opiskeluhooltokertomusten arkistointi
- c. Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

6.2 Esiopetus

Rautalammilla esiopetusta annetaan Päiväkotitilassa.

Huoltajien ja esikoulun välisellä yhteistyöllä tuetaan lapsen hyvinvointia ja koulunkäynnin edellytyksiä. Voidakseen tukea lapsen esikoulunkäyntiä, huoltajilla on oltava riittävästi tietoa esikoulun tavoitteista ja toimintakulttuurista. Periaatteena on, että esikoulun vastuulla on tiedottaa aktiivisesti esikoulun toiminnasta ja lapsen hyvinvoinnin tukipalveluista huoltajille esimerkiksi vanhempainiltana ja tarvittaessa lähetettävillä tiedotteilla. Huoltajilla tulee olla mahdollisuus saada joustavasti tietoa edellä olevista asioista.

Lapsen itsenäinen asema opiskeluhoollissa korostuu tilanteissa, joissa lapsi on riittävän kehittänyt arvioimaan käsiteltävänä olevaa asiaansa ja ottamaan itsenäisesti vastuun siitä. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä oppilashuollon palveluja. Rautalammin esikouluissa on käytössä Wilma-ohjelma sekä Daisy-toiminnanohjausjärjestelmä, jonka kautta yhteydenpito käy sujuvasti.

Opetuksen, siihen liittyvien tukimuotojen ja oppilashuollon toiminnan perusrakenteiden tulee olla huoltajien tiedossa. Rautalammin kouluilla järjestetään esikoulun ja kodin yhteistyöiltia vuosittain. Yhteistyöillassa huoltajat voivat tutustua opiskeluhoollon osalta erilaisiin tukimuotoihin,

opiskeluhuollon toiminnan rakenteisiin ja yhteistyön periaatteisiin. Esikoulun yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä on huoltajien edustaja.

6.2.1 Esiopetuksen yhteisöllinen opiskeluhoito

Silmu erityiset piirteet opiskeluhuollon kannalta: Esioppilaita on 13

4 esiopetuksen oppilaista on kyytioppilaita

11 osallistuu esiopetuksen lisäksi myös täydentävään varhaiskasvatukseen

Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän tehtävät ja kokoonpano

Opiskeluhoitoryhmä vastaa kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä ja ehkäisevän toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Päiväkotijärjestelmän Silmun opiskeluhoitoryhmään kuuluvat

- Terveystenhoitaja
- Koulukuraattori
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- Huoltajien edustaja
- Esikoulun opettaja
- Varhaiskasvatusjohtaja-Päiväkodin johtaja (puheenjohtaja ja kokoonkutsuja)
- Varhaiskasvatuksen sosionomi
- Seurakunnan työntekijä

Varhaiskasvatusjohtaja-päiväkodin johtaja kutsuu opiskeluhoitoryhmän koolle vuosikellossa määriteltynä aikoina. Varhaiskasvatusjohtaja-päiväkodin johtaja laatii kokouksen esityslistan ja lähettää sen hyvissä ajoin osallistujille.

6.2.2 Esiopetuksen yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta seurataan päiväkodin omin kyselyin, valtakunnallisin kyselyin ja matalan kynnyksen kohtaamisissa.

Yksilökohtainen opiskeluhoitoryhmä kutsutaan koolle huoltajien aloitteesta. Mikäli esiopetuksessa herää huoli oppilaasta, tulee siitä olla yhteydessä huoltajiin ja keskustella yksilökohtaisen opiskeluhoitopalaverin järjestämisestä. Huoltajat ja oppilas määrittelevät ketkä ryhmään osallistuvat.

Opiskeluhoitokertomukset arkistoidaan koulun arkistokaappiin tietosuojamuovitasuihin. Niihin on pääsy päiväkodin johtajalla, jolta asiakirjoja voivat jällempäin tiedustella asian käsittelyyn ja seurantaan osallistuvat.

Asiantuntijaryhmän opiskeluhuollon työntekijät (kuten terveydenhoitaja/kuraattori/psykologi) kirjaavat omiin tietojärjestelmiinsä osallistumisestaan yksittäistä opiskelijaa koskevaan asiantuntijaryhmään.

6.2.3 Esiopetuksen opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen

Opiskeluhooltosuunnitelmassa laaditaan vuoden tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Niiden toteutumista seurataan vuoden mittaan ja arvioidaan lukuvuoden päätteeksi sekä yksiköiden henkilöstön että yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän toimesta.

Opiskeluhoollon vuosikello valmistuu syksyn ensimmäisessä kokoontumisessa ja se lisätään suunnitelman liitteeksi.

Liitteet

1. esiopetuksen opiskeluhoollon vuosikello
2. esiopetuksen suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta
3. Yksilöllisen lääkehoitosuunnitelman pohja
4. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon lupalomake
5. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon muistiopohja

6.3 Perusopetus

6.3.1 Perusopetuksen yhteisöllinen opiskeluhoolto

Perusopetuksen erityiset piirteet opiskeluhoollon kannalta:

- noin 100 oppilaista on kyytioppilaita
- yhtenäiskoulu oppilaita on noin 230
- psyykkisen ja fyysisen terveyden indikaattorit ovat valtakunnallista keskiarvoa heikommat (Sotkanet.fi)

Koulukohtaisen opiskeluhooltoryhmän tehtävät ja kokoonpano

Opiskeluhooltoryhmä vastaa kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä ja ehkäisevän toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Matti Lohen koulun opiskeluhooltoryhmään kuuluvat

- Huoltajien edustaja
- Oppilasedustajat
- Nuorisotoimen edustaja
- Seurakunnan edustaja
- Terveystenhoitaja
- Koulukuraattori
- Henkilöstön edustaja
- Opettajien edustaja(t)
- Rehtori, puheenjohtaja ja kokoonkutsuja

Rehtori kutsuu opiskeluhuoltoryhmän koolle vuosikellossa määriteltynä aikoina. Rehtori laatii kokouksen esityslistan ja lähettää sen hyvissä ajoin osallistujille.

6.3.2 Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen perusopetuksessa

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta seurataan koulun omin kyselyin, valtakunnallisin kyselyin ja matalan kynnyksen kohtaamisissa.

Yksilökohtainen opiskeluhuoltoryhmä kutsutaan koolle huoltajien aloitteesta. Mikäli koululla herää huoli oppilaasta, tulee siitä olla yhteydessä huoltajiin ja keskustella yksilökohtaisen opiskeluhuoltopalaverin järjestämisestä. Huoltajat ja oppilas määrittelevät, ketkä ryhmään osallistuvat.

Opiskeluhuoltokertomukset arkistoidaan koulun arkistokaappiin tietosuojamuovitaskuihin. Niihin on pääsy rehtorilla ja koulusihteerillä, joilta asiakirjoja voivat jälkeinpäin tiedustella asian käsittelyyn ja seurantaan osallistuvat.

Asiantuntijaryhmän opiskeluhuollon työntekijät (kuten terveydenhoitaja/kuraattori/psykologi) kirjaavat omiin tietojärjestelmiinsä osallistumisestaan yksittäistä opiskelijaa koskevaan asian tuntijaryhmää.

6.3.3 Opiskeluhuoltosuunnitelman toteuttaminen perusopetuksessa

Opiskeluhuoltosuunnitelmassa laaditaan vuoden tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Niiden toteutumista seurataan vuoden mittaan ja arvioidaan lukuvuoden päätteeksi sekä koulun henkilöstön että yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän toimesta.

1. perusopetuksen opiskeluhuollon vuosikello
2. Rautalammin perusopetuksen suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta häirinnältä ja väkivallalta
3. Yksilöllisen lääkehoitosuunnitelman pohja
4. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon lupalomake
5. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon muistiopohja

6.4 Lukio

6.4.1 Yhteisöllinen opiskeluhuolto lukiossa

Koulukohtaisen opiskeluhuoltoryhmän tehtävät ja kokoonpano

Rautalammin lukion erityiset piirteet opiskeluhuollon kannalta: opiskelijoita on noin 120

- Noin 80 % opiskelijoista toisilta paikkakunnilta ja aloittaa lukio-opintojensa yhteydessä itsenäisen asumisen
- yli puolet opiskelijoista ei asu huoltajan kanssa
- toiselta paikkakunnalta siirtyvien opiskelijoiden tiedonsiirto on vajaata
- yli puolella opiskelijoista on huomattavasti aikaa vievä harrastus, joka monesti menee opiskelun edelle
- Satulateatteri on erityisen vahva ryhmäyttäjä
- tiiviit yhteistyöverkostot kunnan eri toimijoiden kanssa
- nuoren ja huoltajan tietosuoja- ja tiedonsaantioikeudet vaikuttavat ajoittain ristiriitaisesti
- psyykkisen ja fyysisen terveyden indikaattorit ovat valtakunnallista keskiarvoa heikkommat (Sotkanet.fi)

Rautalammin aikuislukion erityiset piirteet opiskeluhuollon kannalta:

- monella opiskelijalla työtä opiskelun ohessa
- ei erillisiä opintojaksoja aikuisopiskelijoille

Opiskeluhooltoryhmä vastaa kouluyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämisestä ja ehkäisevän toiminnan suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Rautalammin lukion opiskeluhooltoryhmään kuuluvat

- Oppilasedustaja opiskelijakunnan puheenjohtaja
- Nuorisotoimen edustaja tai etsivä nuorisotyöntekijä
- Seurakunnan edustaja
- Terveystoiminnan edustaja
- Koulukuraattori
- Erityisopettaja
- Opinto-ohjaaja
- Rehtori, puheenjohtaja ja kokoonkutsuja

Rehtori kutsuu opiskeluhooltoryhmän koolle vuosikellossa määriteltynä aikoina. Rehtori laatii kokouksen esityslistan ja lähettää sen hyvissä ajoin osallistujille. Kokouksia voidaan järjestää lähi- tai etätapaamisina.

6.4.2 Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen lukiossa

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta seurataan koulun omin kyselyin, valtakunnallisin kyselyin ja matalan kynnyksen kohtaamisissa.

Ryhmän kokoaa se opetushenkilöstön tai opiskeluhuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi tai opiskelijan läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää opiskelijan suostumusta.

Henkilötietojen käsittelystä vastaa rekisterinpitäjänä opetuksen järjestäjä, oppilaitoksessa rehtori. Yksittäistä opiskelijaa koskevat kirjaukset ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettävät asiakirjat on merkittävä salassapitomerkinnoin. Asiantuntijaryhmän opiskeluhoollon työntekijät (kuten terveydenhoitaja/kuraattori/psykologi) kirjaavat omiin tietojärjestelmiinsä osallistumisestaan yksittäistä opiskelijaa koskevaan asiantuntijaryhmään.

6.4.3 Opiskeluhooltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen lukiossa

Opiskeluhooltosuunnitelmassa laaditaan vuoden tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet. Niiden toteutumista seurataan vuoden mittaan ja arvioidaan lukuvuoden päätteeksi sekä koulun henkilöstön että yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän toimesta.

1. Rautalammin kunnan opiskeluhoollon vuosikellossa lukion vuosikellotapahtumat
2. Rautalammin lukion suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta häirinnältä ja väkivallalta
3. Lääkehoitosuunnitelma
4. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon kaavake (luvat ja kertomus)